

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Supplerende innspill ifm. omgjøring av konsesjon for Gangåsvatnet og innkalling for Våvatnet og Skjenaldvassdraget

Vi viser til befaring den 7. september 2021, etter innkalling fra NVE den 23.08.2021, som gjaldt krav om omgjøring av konsesjonen for Gangåsvatnet, og krav om innkalling til konsesjonsbehandling for Våvatnet og Skjenaldelva kraftverk.

Sakens parter fikk anledning til å supplere sine tidligere høringsuttalelser innen 1. desember. Det vises til tidligere høringsuttalelser fra Orkdal kommune (nå Orkland kommune) og Orklavassdraget vannområde. Vi har også mottatt kopi av den supplerende høringsuttalelsen fra Statsforvalteren av 22.10.2021, og mener at denne på en god måte oppsummerer rammene rundt vannforvaltningen i Norge.

Etter at Statsforvalteren sendt sin uttalelse har den nye rødlista for arter i Norge blitt lansert. Det er her særlig viktig å merke seg at ål (*Anguilla anguilla*) har fått endret status fra sårbar (VU) til sterkt truet (EN) på grunnlag av reell populasjonsendring. Fiske etter ål i norske farvann ble forbudt i 2010, men det blir nå vurdert at situasjonen i norske farvann ikke lenger synes å være særlig bedre enn i Europa ellers. Sammen med flere negative faktorer er død i vannkraftturbiner og vandringshinder viktige årsaker. Det vises i den ferske bestandsvurderingen til at «*For bestandsoppbygging må glass- og gulål i europeiske elver og ferskvann gis de beste overlevelsesvilkår slik at de senere som blankål kan bidra til gytingen i Sargassohavet*». Selv om Skjenaldfossen trolig er et betydelig vandringshinder tyder historiske kilder på at Gangåsvatnet (153 moh.) er viktig for ål. Rotenonbehandling for å fjerne gjedde i nærliggende vassdrag i 2018 ga fangst av ål både Svorkåstjønna (189 moh.) og Ålvatnet (216 moh.), noe som viser at ål kan forsere svært krevende foss- og strykstrekninger.

For å ikke unødig repetere de vurderingene Statsforvalteren har gjort, men som vi stiller oss bak, vil vi først og fremst benytte anledningen til å oppfordre NVE om å tenke langsiktig i denne saken. Vassdraget ble utbygd for over hundre år siden, har utvilsomt svært viktige natur- og friluftslivsverdier som blir negativt berørt, og mangler et rammeverk tilpasset dagens lovverk. Mangel på offentlig konsesjon med naturforvaltningsvilkår gjør at kunnskapen om vassdraget er mangelfull. Det er god grunn til å anta at allmennhetens forventninger til at produksjon av fornybar kraft skal skje på en måte som tar rimelig hensyn til naturverdier og etter en offentlig konsesjon vil fortsette å øke i årene framover. Her må vi tenke nye hundre år fram i tid. Mange faktorer slik som

Vår dato

Vår referanse

30.11.2021

20/03967-14

rammevilkår/strømpris, eierskap, teknologi og allmennhetens holdninger til fornybar kraft kan endres raskt. Det er da ekstra viktig at noe ligger fast. Orkland kommune og Orklavassdraget vannområde vil derfor oppfordre NVE om å benytte anledningen til å få reguleringen av Våvatnet, Gangåsvatnet og Skjenaldvassdraget inn i ordnede former slik at det gir alle parter nødvendig forutsigbarhet og bidrar til å nå internasjonale forpliktelser og vedtatte nasjonale målsetninger.

Med hilsen

Orkland kommune og Orklavassdraget vannområde

Odd Lykkja

odd.lykkja@orkland.kommune.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.